

Обаче съ тая побѣда не могълъ Персей да избегне отъ неминуемата сѣдба, която скоро го сполетѣла. Въ битката при Пидна на 168. г. Персей, разбитъ отъ римския консулъ Емилия Павла, избѣгналъ заедно съ хазната си, въ която носелъ около 6000 таланта, на островъ Самотраке, но като виждалъ, че това прибѣжище нѣма да го спаси отъ ржцѣтъ на побѣдителя, намислилъ да побѣгне при съюзника си Котисъ; съ тая цѣль Персей условилъ единъ критянинъ, съ ладия да го прѣнесе на тракийския брѣгъ, заедно съ богатството му. Надвечеръ критянинътъ натоварилъ въ ладията царската хазна и всичко, каквото Персей носилъ съ себе си, а царътъ чакалъ да се стѣмни добръ, та незабѣлзванъ отъ никого да избѣгне. Обаче лукавиятъ критянинъ изчезналъ съ ладията си, безъ да дочака царя, който прибѣгналъ въ единъ храмъ и тамъ билъ принуденъ да се прѣдаде на римлянитѣ. (Ливнусъ XLV. 6.). Като плѣнникъ, падналъ въ ржцѣтъ на римлянитѣ и Битисъ, синътъ на Котиса, който заедно съ Персея билъ заведенъ въ Римъ, за да послужи за украшение на триумфа на побѣдителя Емилия Павла.

Котисъ тогава изпратилъ въ Римъ едно посолство, за да се извини, загдѣто помагалъ на Персея само по принуждение, защото билъ му далъ заложници, и да прѣдложи откупъ за сина си и другитѣ тракийски плѣнници. Когато тракийскитѣ пратеници доложили на римския сенатъ за цѣльта на посланието си, сенатътъ имъ отговорилъ въ форма, въ каквата отговарялъ на други народи и царѣ, които отпослѣ покорили римлянитѣ. Ето какъвъ отговоръ влага Ливнусъ (XLV. 42.)²⁾ въ устата на римския сенатъ: „Римскиятъ народъ помни приятелството, което е сжществувало съ Котисъ и неговитѣ прѣдѣди и тракийския народъ. Гдѣто Котисъ е далъ заложници (на Персея), това било прѣстѣпление, а не оправдание на прѣстѣплението. Тракийцитѣ нѣмали що да се бождъ отъ Персея въ мирно врѣме, а камоли когато билъ завзетъ съ римската война. Но при всичко че Котисъ прѣдпочелъ благоволенieto на Персея отъ приятелството на римския народъ, този повече ще има прѣдъ видъ достойнството си, отколкото да постѣпи съ него (Котисъ) по заслуга; сина му и заложницитѣ ще му прати назадъ. Добродѣянiята на римския народъ сж безкористни; той прѣдпочита да остави наградата за тѣхъ въ сърцата на онѣзи, които ги получаватъ, отколкото да я изисква веднага.“

²⁾ Оригиналътъ отъ любопитния пасажъ гласи: *Livius, XLV. 42.* Bitis, regis Thracum filius, cum obsidibus in custodiam Carseolos est missus. Paucos post dies legati ab Cotye, rege Thracum venerunt, pecuniam ad redimendum filium aliosque obsides adportantes. Eis in senatum introductis et id ipsum argumenti praetendentibus orationis, non sua voluntate Cotyn bello juvisse Persea, quod obsides dare coactus esset orantibusque, ut eos pretio, quantum ipsi statuisent patres, redimi paterentur, responsum ex auctoritate senatus est: „Populum romanum meminisse amicitiae, quae, cum Cotye maioribusque eius et gente Thracum fuisset. Obsides datos crimen, non criminis defensionem esse; quum Thracum genti ne quietus quidem Perseus, nedum bello romano occupatus, timendus fuerit. Ceterum etsi Cotys Persei gratiam praetulisset amicitiae populi romani, magis quid se dignum esset quam quid merito eius fieri posset, aestimaturum; filium atque obsides ei remissurum. Beneficia gratuita esse populi romani; pretium eorum malle relinquere in accipientium animis, quam praesens exigere.“ Legati tres nominati: T. Quinctius Flaminius, C. Licinius Nerva, M. Caninius Rebilus, qui obsides in Thraciam reducerent et Thracibus munera data in singulos binum millium aeris. Bitis cum ceteris obsidibus ab Carseolis accessit, ad patrem cum legatis missus.